МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧЕРНІГІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАВЧАЛЬНО - НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ

Бабко Ірина Сергіївна

«ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКУ ТА АНАЛІЗ НАЯВНОСТІ І РУХУ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ»
(на матеріалах ДП «Корюківське лісове господарство»)

спеціальність 071 «Облік і оподаткування»

АВТОРЕФЕРАТ

на здобуття освітнього кваліфікаційного рівня «магістр»

Чернігів, 2018

Випускною кваліфікаційною роботою є рукопис

Робота виконана на кафедрі бухгалтерського обліку, оподаткування та аудиту, обліково-економічного факультету, Чернігівського національного технологічного університету Міністерства освіти і науки України

Науковий керівник: к.е.н., доцент
Гливенко Валентина Василівна,
Чернігівський національний
технологічний університет

Рецензент: Головний бухгалтер
Бабко Сергій Анатолійович
ДП «Корюківське лісове
господарство»

Захист відбудеться «22» грудня 2018 р. о 9.00 год. на засіданні Державної екзаменаційної комісії у Чернігівському національному технологічному університеті

Завідувач кафедри бухгалтерського
обліку, оподаткування та аудиту:
д.е.н., професор **Маргасова В.Г.**

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми дослідження. Нестабільність середовища господарювання є характерною умовою розвитку підприємства в ринковій економіці. Характерними умовами сучасної діяльності підприємства є невизначеність ринку, термінів і умов поставок, поведінки власників, конкурентів, органів державної влади.

У цих умовах ефективне функціонування підприємства можливе за рахунок забезпечення належного рівня економічної стійкості. Чим вище стійкість підприємства, тим більше воно незалежно від несподіваної зміни ринкової кон'юнктури і, як наслідок, менше ризикує виявитися на межі банкрутства.

Необоротні активи займають, як правило, основну питому вагу в загальній сумі власного капіталу підприємства. Від їх якості, вартості, технічного рівня, ефективності використання багато в чому залежать кінцеві результати діяльності підприємства: виробництво продукції, її собівартість, прибуток, рентабельність, фінансова стійкість.

Необоротні господарські засоби підприємства - це сукупність його майнових цінностей, які багаторазово беруть участь у процесі його господарської діяльності. У бухгалтерському обліку до них належать господарські засоби з тривалістю використання понад рік.

Для успішної діяльності кожного підприємства важливе значення має отримання достовірної, надійної та повної обліково-економічної інформації. У зв'язку із цим, зростає роль і значення обліку основних засобів як важливої функції управління підприємством.

Наявний порядок організації обліку операцій із основними засобами не дає змоги в повній мірі проводити аналіз ефективності утримання та використання цих активів, оскільки не забезпечує необхідною інформацією систему управління підприємством. Нечіткість нормативно-правового регулювання, численні зміни правової бази сприяли перекручуванню сутності основних засобів, відсутності взаємозв'язку між фінансовим та податковим обліком, що призвели до неоднозначного сприйняття фахівцями інформації про основні засоби. Вищенаведене зумовлює актуальність теми дослідження.

Великий внесок у розроблення теоретичних основ і методологічних підходів до розв'язання проблеми обліку й контролю основних засобів та їх використання внесли Ф.Ф. Бутинець , Н.Г. Виговська , А. Г. Загородній , З. В. Задорожний , Я.Д. Крупка , М.Ф. Огійчук, Г.М. , В.С. Рудницький , В.В. Сопко, Л.К. Сук , Н. О. Ткач , Б.Ф.Усач та інші вітчизняні і зарубіжні провідні вчені і економісти.

Метою дипломної роботи є обґрунтування теоретичних, методичних і практичних аспектів організації обліку та аналізу наявності і руху основних засобів, а також розробка пропозицій щодо удосконалення обліково – аналітичної роботи та підвищення ефективності діяльності досліджуваного підприємства.

Досягнення поставленої мети передбачає постановку і розв'язання таких основних завдань:

- вивчити та проаналізувати наукові публікації щодо економічної сутності основних засобів у ринкових умовах, їх складу та класифікації;
- розкрити питання оцінки основних засобів і визначити розбіжності в плані оцінки за національними та міжнародними стандартами;
- дослідити нормативно-правове регулювання обліку основних засобів;
- провести аналіз стану та ефективності використання основних засобів на ДП «Корюківське лісове господарство»;
- з'ясувати особливості організації бухгалтерського обліку на досліджуваному підприємстві;
- розробити пропозиції, щодо удосконалення обліково – аналітичної роботи та підвищення ефективності діяльності досліджуваного підприємства.

Об'єктом дослідження є процес організації обліку та аналізу основних засобів на ДП «Корюківське лісове господарство».

Предметом дослідження є сукупність теоретичних, методичних та практичних аспектів організації обліку та аналізу наявності і руху основних засобів.

У роботі використовувалися загальнонаукові (спостереження, порівняння, формалізація, аналіз і синтез, індукція та дедукція) та специфічні методи дослідження. За допомогою історичного методу досліджено походження, формування та розвиток категорії основні засоби у системі обліку. Документальне оформлення операцій з основними засобами розглянуто за допомогою системного вивчення господарських процесів. Результати досліджень зображенні з використанням схематичних та графічних методів.

Інформаційною базою дослідження виступають джерела навчальної, монографічної та періодичної літератури з обраної теми, праці вітчизняних та зарубіжних науковців, а також нормативно-правові акти, що регулюють облік основних засобів, матеріали державної статистичної служби України, внутрішні документи підприємства, фінансова звітність ДП «Корюківське лісове господарство».

Практичне значення одержаних результатів. Основні результати дослідження спрямовані на удосконалення обліково – аналітичної роботи на ДП «Корюківське лісове господарство» та підвищення ефективності його діяльності в цілому.

Структура та обсяг роботи. Дана робота складається із вступу, трьох розділів, 9 підрозділів, висновків та списку використаних джерел. Основний зміст викладений на 101 сторінці, робота містить 17 рисунків, 18 таблиць та 11 додатків.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ ВИПУСКНОЇ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

У **вступі** наведена актуальність теми магістерської роботи, встановлено мету та завдання, предмет та об'єкт, інформаційна база дослідження, практичне значення та апробація результатів дослідження.

У першому розділі «Теоретико-методичні основи організації обліку та аналізу основних засобів» викладена економічна сутність основних засобів та їх класифікація, розглянуто особливості організації обліку основних засобів та приведений стислий огляд нормативно-правового регулювання обліку основних засобів.

Є багато трактувань поняття «основні засоби». Відповідно до П(С)БО 7 основні засоби – це матеріальні активи, які підприємство утримує з метою використання їх у процесі виробництва або постачання товарів і послуг, надання в оренду іншим особам або для здійснення адміністративних функцій, очікуваний строк корисного використання (експлуатації) яких становить більше одного року (або операційного циклу, якщо він довший за рік). Поряд із тим у Міжнародному стандарті бухгалтерського обліку (IAS) 16 міститься визначення: основні засоби це матеріальні об'єкти, які утримують задля використання у виробництві або постачанні товарів чи наданні послуг, для надання в оренду іншим або для адміністративних цілей; використовуватимуть, за очікуванням, протягом більше одного звітного періоду.

Всі основні засоби поділяються на певні групи залежно від того, яку роль вони відіграють у виробничому процесі (рис.1).

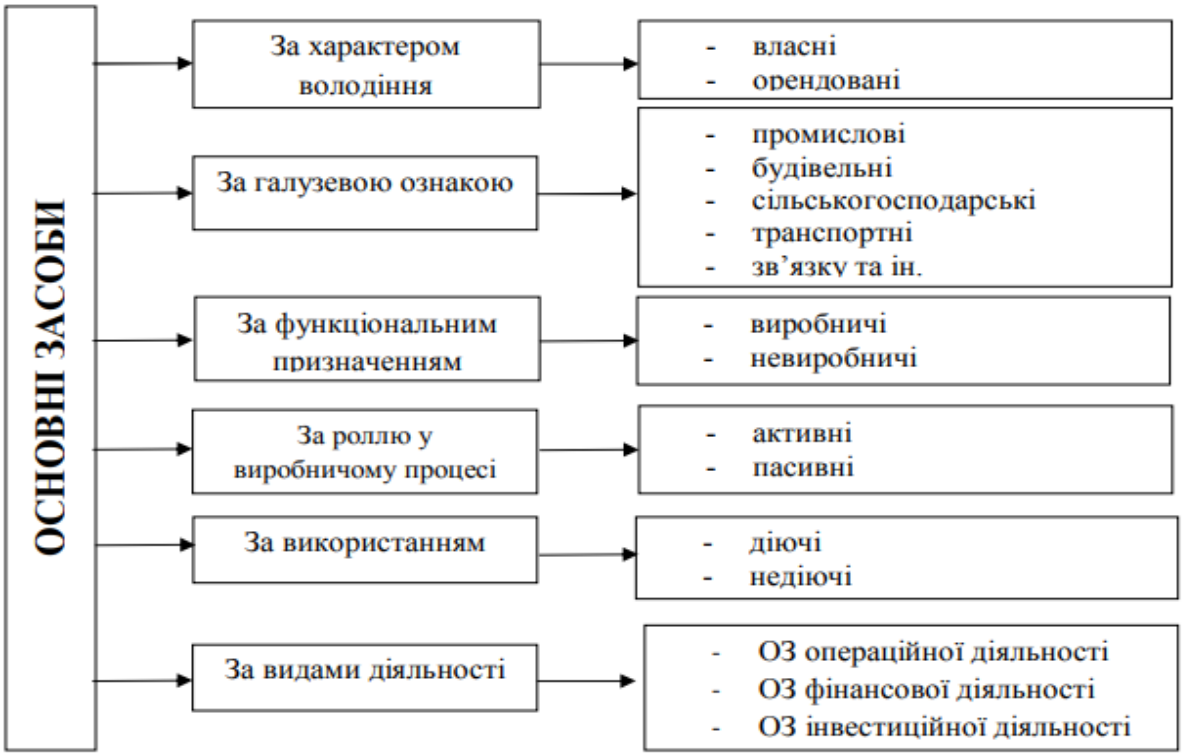

Рис. 1 Класифікація об'єктів основних засобів

Частина основних засобів використовується для безпосереднього впливу людини на процес виробництва, тобто вони є засобами праці, що впливають на оборотні засоби, перетворюючи їх на готовий продукт. Такі об'єкти є активною частиною основних засобів, до яких належать устаткування, механізми і обладнання, та інші пристрої, які прямо задіяні у виробничому технологічному процесі.

Існують також і інші види основних засобів, які, хоч і не використовуються активно у виробництві, проте є необхідною умовою його здійснення. Вони включають у себе споруди, будівлі, транспортні засоби, обладнання, що використовується у процесі управління основною діяльністю. Тобто їх відсутність унеможливлює здійснення виробничого процесу. Саме ці активи становлять так звану «пасивну частину» основних засобів.

За функціональним призначенням розрізняють виробничі та невиробничі основні засоби. Виробничі – це ті основні засоби, які приймають безпосередню участь у процесі виробництва певного продукту, наданні тих чи інших робіт та послуг. Вони неодноразово беруть участь у виробничих циклах і не змінюючи натуральної форми та частинами переносять свою вартість на виготовлений товар. До них відносять машини і обладнання, будинки і транспортні засоби, тощо. Невиробничі основні засоби, в свою чергу, не приймають безпосередньої участі у виробничому процесі, проте являються необхідною умовою суспільного відтворення. Їхнім призначенням є задоволення соціальних потреб працівників. Вони представлені спорудами житлово-комунального призначення, їдальнями, транспортними засобами та інші.

Об'єктом основних засобів у бухгалтерському обліку згідно П(С)БО 7 є закінчений пристрій із усіма пристосуваннями та приладдям до нього чи окремий конструктивно відокремлений предмет, призначений для виконання певних самостійних функцій, або відокремлений комплекс конструктивно з'єднаних предметів однакового або різного призначення, що мають для обслуговування спільні пристрої, приладдя, керування та єдиний фундамент, унаслідок чого кожний із предметів може виконувати свої функції (а комплекс — певну роботу) лише у складі комплексу, а не самостійно.

Виявлено, що важливим аспектом обліку основних засобів є їх оцінка. Фінансовий облік основних засобів – це, у певному розумінні, безперервний процес їх оцінки.

Оцінка є одним із важливих елементів методу бухгалтерського обліку. Її використовують як інструмент обміну та облікового відображення актів купівлі-продажу в умовах товарно-грошових відносин. Як специфічна форма ціни оцінка потрібна для визначення загальної величини матеріальних активів, їх складу, структури, величини амортизаційних відрахувань та ефективності використання. В загальному визначенні – це спосіб вираження певним вимірником наявності та руху необоротних об'єктів.

Оцінка основних засобів може здійснюватися такими методами: первісна вартість, зменшена на суму нарахованої амортизації чи справедлива вартість.

В другому розділі роботи «Облік та аналіз основних засобів на ДП «Корюківське лісове господарство» наведено аналіз сучасного стану деревообробної галузі в Україні, фінансово-економічна характеристика суб'єкта господарювання, загальна характеристика системи бухгалтерського обліку досліджуваного підприємства, описано технологічні процеси, що відбуваються на підприємстві та виробничі процеси. Також проведений аналіз основних засобів на підприємстві.

Ліси України за своїм призначенням і розміщенням виконують переважно водоохоронні, захисні, санітарно-гігієнічні, оздоровчі та інші функції і забезпечують потреби суспільства в лісових ресурсах.

Загальна площа лісового фонду України становить – 10,4 млн. га, із яких вкритих лісовою рослинністю – 9,6 млн. га. Лісистість України становить 15,9%. Але, незважаючи на досить невелику лісистість території, Україна займає 9-те місце у Європі за площею лісів та 6-те місце за запасами деревини.

Таблиця 1

Порівняльна характеристика лісистості країн Європи

№ п/п	Країна	Загальна площа території країни, тис.га	Площа вкритих лісом земель, тис.га	Лісистість
1	Швеція	45218	30625	67,7
2	Іспанія	50596	27748	54,8
3	Фінляндія	33814	23116	68,4
4	Туреччина	77945	21702	27,8
5	Франція	54919	17572	32,0
6	Норвегія	32376	12384	38,3
7	Німеччина	35702	11076	31,0
8	Італія	30132	10916	36,2
9	Україна	60355	9573,9	15,9
10	Польща	31268	9319	29,8

Аналіз основних фінансово – економічних показників зведено в таблицю 2. Як бачимо з даних таблиці, підприємство на протязі досліджуваних років постійно нарощувало обсяги чистого доходу, також зростала середньорічна вартість активів, основних засобів та власного капіталу, що свідчить про розширення діяльності підприємства в цілому.

Також відбувалося постійне підвищення рівня заробітної плати та продуктивності праці. Проте слід відмітити, що темпи росту заробітної плати перевищують темпи росту продуктивності праці.

Таблиця 2

Фінансово-економічна характеристика ДП "Корюківське лісове господарство" за 2015-2017 роки

Показники	**За рік**			**Абсолютне відхилення, ±**		**Темп приросту, %**	
	2015	2016	2017	**2017 від 2016**	**2017 від 2015**	**2017 \2016**	**2017\ 2015**
Середньорічна вартість активів, тис. грн.	18055,5	23999	28095	4096	10039,5	17,1	55,6
Середньорічна вартість основних засобів, тис. грн.	20406	25737	30274	4537	9868	17,6	48,4
Середньорічна вартість власного капіталу, тис. грн.	11584	14677,5	15750	1072,5	4166	7,3	36,0
Чистий дохід, тис. грн.	76808	91652	109161	17509	32353	19,1	42,1
Собівартість реалізованої продукції, тис. грн.	55630	72847	90254	17407	34624	23,9	62,2
Матеріальні витрати, тис. грн.	19078	23253	26293	3040	7215	13,1	37,8
Витрати на оплату праці, тис. грн.	23645	34706	46794	12088	23149	34,8	97,9
Середньооблікова чисельність працюючих, чол.	351	370	393	23	42	6,2	12,0
Середньооблікова чисельність промислово-виробничого персоналу, чол.	291	310	333	23	42	7,4	14,4
Чистий прибуток, тис. грн	5887	4760	3604	-1156	-2283	-24,3	-38,8
Продуктивність праці персоналу, тис. грн. / чол.	218,8	247,7	277,8	30,1	59	12,1	26,9
Продуктивність праці промислово-виробничого персоналу, тис. грн. / чол.	263,9	295,7	327,8	32,1	63,9	10,9	24,2
Матеріаловіддача, грн	4,03	3,94	4,15	0,21	0,12	5,3	3,0
Матеріаломісткість продукції, грн	0,26	0,25	0,24	-0,01	-0,02	-4,0	-7,7
Середньомісячна заробітна плата, грн	5613,7	7816,7	9922,4	2105,7	4308,7	26,9	76,8
Рентабельність продукції, %	10,6	6,5	4,0	-2,5	-6,6	-	-
Рентабельність активів, %	32,6	19,8	12,8	-7,0	-19,8	-	-
Рентабельність власного капіталу, %	50,8	32,4	22,9	-9,5	-27,9	-	-

Основними документами, які забезпечують організацію облікового процесу на підприємстві ДП «Корюківське лісове господарство» є:

– наказ про облікову політику (внутрішній нормативний документ з організації та порядку ведення обліку на підприємстві, який містить сукупність способів та процедур організації і ведення обліку, що

використовуються з метою підготовки, складання та подання фінансової звітності);

– штатний розпис (документ, що встановлює для підприємства структуру, штат і посадові оклади працівників, в тому числі і працівників облікового апарату);

– посадові інструкції всіх працівників облікового аппарату.

Положення про облікову політику та організацію бухгалтерського обліку ДП «Корюківське лісове господарство» достатньо повно відображає основні засади організації бухгалтерського обліку та прийнятої на підприємстві облікової політики.

Використовуючи дані фінансової звітності ДП «Корюківське лісове господарство» нами проведено аналіз обсягу, складу та структури основних засобів, результати аналізу наведені у табл. 3.

Таблиця 3

Склад і структура основних виробничих засобів

Показники	**2016 рік**		**2017 рік**		**Відхилення**	
	Тис. грн.	**%**	**Тис. грн..**	**%**	**Абсол., тис.грн**	**Відн.,%**
1	2	3	4	5	6	7
Усього основних засобів	27986,00	100,00	32562,00	100	4576,00	-
У тому числі:						
Будівлі та споруди	10163,00	36,31	11026,00	33,86	863,00	-2,45
Машини та обладнання	6546,00	23,39	7647,00	23,48	1101,00	0,09
Транспортні засоби	3449,00	12,32	11326,00	34,78	7877,00	22,46
Інші основні засоби	7828,00	27,98	2563,00	7,88	-5265,00	-20,1

Проведений у таблиці аналіз структури основних засобів дозволяє зробити наступні висновки про її динаміку. Найбільшу питому вагу в структурі основних засобів в 2016р займали будівлі на споруди –36,31%, а найменшу транспортні засоби – 12,32, але в 2017 році у зв’язку з придбанням нового транспорту питома вага транспортних засобів змінилася і займає – 34,78 % у структурі основних засобів, найменшу становлять в 2017 році інші основні засоби – 7,88 %.

Важливим етапом аналіз основних засобів є розрахунок показників їх технічного стану, які зведені в табл..4

Таблиця 4

Аналіз технічного стану основних виробничих засобів

Показники	2016 рік		2017 рік		Відхилення (+,-)	
	На початок періоду	**На кінець періоду**	**На початок періоду**	**На кінець періоду**	**(3-2)**	**(5-4)**
Початкові дані: 1.Первісна вартість основних засобів, тис. грн.	23488	27986	28218	32562	-	-
2.Накопичений знос основних засобів, тис. грн	10468	13191	13362	15855	2723	2493
3.Залишкова вартість основних засобів, тис. грн.	13020	14795	14856	16707	1775	1851
4.Розрахункові дані: Коефіцієнт зносу (р.2/р.1)	0,45	0,47	0,47	0,49	0,02	0,02
5.Коефіцієнт придатності (р.3/р.1)	0,55	0,53	0,53	0,51	-0,02	-0,02

Як бачимо з даних таблиці 4, коефіцієнти зносу і придатності відрізняються незначним чином. Це свідчить про те, що основні засоби вже вичерпали половину свого фізичного зносу, тому найближчим часом у підприємства постане питання про необхідність їх оновлення та модернізації.

Заключним етапом аналізу наявності і руху основних засобів є аналіз ефективності їх використання. Основними показниками ефективності використання основних засобів є віддача основних засобів, фондомісткість та рентабельність. Показники зведемо в таблицю 5.

Таблиця 5

Показники ефективності використання основних засобів на ДП «Корюківське лісове господарство»

Показники	За рік			Абсолютне відхилення, ±		Темп приросту, %	
	2015	2016	2017	**за 2016 -2017 рр.**	**за 2015 -2017 рр.**	**за 2016 -2017 рр.**	**за 2015 - 2017 рр.**
1	2	3	4	5	6	7	8
Середньорічна вартість основних засобів, тис. грн.	20406	25737	30274	4537	9868	17,6	48,4
Чистий дохід, тис. грн.	76808	91652	109161	17509	32353	19,1	42,1
Середньооблікова чисельність промислово-виробничого персоналу, чол.	291	310	333	23	42	7,4	14,4
Чистий прибуток, тис. грн.	5887	4760	3604	-1156	-2283	-24,3	-38,8

Продовження табл.5

1	2	3	4	5	6	7	8
Віддача основних засобів, грн..	3,76	3,56	3,61	0,05	-0,15	1,26	-4,16
Фондомісткість, грн..	0,27	0,28	0,28	0,00	0,01	-1,16	4,37
Фондоозброєність, тис. грн..	70,1	83,0	90,9	7,9	20,8	9,5	29,6

У третьому розділі «Пропозиції, щодо удосконалення обліково-аналітичної роботи та підвищення ефективності діяльності ДП «Корюківське лісове господарство нами розроблено заходи щодо удосконалення обліково – аналітичної роботи, а саме: доповнення Наказу про облікову політики елементами щодо переоцінки основних засобів; деталізація Робочого Плану рахунків у відповідності до отримуваної продукції; впровадження управлінського обліку; посилення внутрішнього контролю тощо.

Основні заходи щодо удосконалення організації обліку на підприємстві зведемо в таблицю 6.

Таблиця 6

Основні заходи щодо удосконалення обліково – аналітичної роботи на ДП «Корюківське лісове господарство»

Заходи	Шляхи удосконалення	Очікуваний результат
1	2	3
Удосконалення облікової політики	Внесення до Наказу про облікову політику наступних елементів: - вказати, в яких випадках здійснюється переоцінка основних засобів - деталізація рахунку 23 в Робочому Плані рахунків	- отримання більш точної інформації про формування вартості основних засобів в результаті переоцінки; - формування інформації в розрізі отримуваної продукції, а саме: продукція лісового господарства, добування живиці, лісозаготівля та переробка деревини
Розробка стратегій підприємства, щодо перспектив подальшого розвитку	Впровадження Положення про організацію стратегічного управлінського обліку	Забезпечення інформацією, яка необхідна для стратегічного планування, контролю та прийняття управлінських рішень, а також контроль та оцінка результатів діяльності підприємства в досягненні цілей.
Посилення внутрішнього контролю за наявністю необоротних активів	Організація оперативного обліку необоротних активів за умови досягнення ними нульової вартості	Недопущення розкрадання майна підприємства та отримання повної достовірної інформації про його стан

Зниження собівартості продукції	Вдосконалення системи контролю за дотриманням норм витрачання сировини і матеріалів	Зменшення витрат на сировину і матеріали, а як наслідок – зменшення собівартості продукції та збільшення валового прибутку, підвищення конкурентоспроможності продукції.

Отже, впровадження вищезазначених заходів дасть змогу налагодити чіткий фінансовий та управлінський облік на досліджуваному підприємстві, що в свою чергу сприятиме підвищенню ефективності обліково – аналітичної роботи в цілому.

Аналізуючи можливості підприємства, варто відмітити позитивну динаміку обсягів реалізації продукції, зростання виробництва в суміжних галузях, заміна застарілих виробничих потужностей на продуктивніше, підвищення продуктивності праці.

Досліджуючи загрози підприємства, необхідно відмітити відтік кваліфікованих кадрів як у зв'язку зі створенням власного капіталу, так і до конкурентів, загроза втратити споживачів, захоплення ринку конкурентами.

Але не можна не враховувати того, що найбільшу загрозу на теперішній час для підприємства можуть становити економічні та політичні фактори сьогодення.

Пропозиції щодо підвищення ефективності діяльності підприємства ґрунтуються на результатах аналізу його сильних і слабких сторін, а також враховують наявні резерви, які на сьогодні ще не використані.

Основні пропозиції щодо підвищення ефективності діяльності підприємства зведено в табл. 7

Таблиця 7

Пропозиції щодо підвищення ефективності діяльності ДП «Корюківське лісове господарство»

Заходи	Шляхи удосконалення	Очікуваний результат
1.Збільшення доходу від реалізації продукції	Переглянути структуру випуску продукції	Розширення виробництва більш рентабельною продукцією
2.Розширення ринків збуту	Пошук нових клієнтів, реклама Розширення асортименту продукції та підвищення її якості	Підвищення обсягів реалізації продукції, зменшення залишків готової продукції на складах, збільшення виручки від реалізації
3.Механізація ручної праці	Придбання станка для «покаровки» деревини	Зменшення витрат праці на обробку деревини, підвищення продуктивності праці та якості продукції
4.Застосовування нових технологій	Придбання обладнання для спалювання відходів від деревообробки	Забезпечення підприємства власною теплоенергією та вирішення проблеми відходів виробництва

Реалії сьогодення диктують підприємству свої умови, і враховуючи наявність більш сильних конкурентів у цій галузі, підприємству слід проводити гнучку цінову, маркетингову політику та постійно вишукувати нові резерви підвищення ефективності діяльності.

ВИСНОВКИ

Результати проведеного дослідження дозволило нам здійснити наступні висновки:

1. Здійснено дослідження економічної категорії «основні засоби», зокрема проаналізовано праці науковці, які наводять наступні критерії визнання: матеріальність (наявність матеріально-речової форми); призначення (утримуються з метою використання їх в процесі виробництва, постачання товарів, надання послуг або для здійснення адміністративних чи соціально-культурних функцій); строк корисного використання (більше року або операційного циклу, якщо він більше року); амортизаційність (здатність об’єкту в процесі експлуатації поступово переносити свою вартість на результат діяльності підприємства) тощо. Виділені критерії покладено в основу свого бачення визначення поняття «основні засоби», під якими слід розуміти матеріальні активи, які зберігають свою натуральну форму протягом всього корисного терміну експлуатації, що становить понад один рік (або операційний цикл, якщо він довший за рік), використовуються як під час здійснення господарської діяльності, так і під час виконання підприємством адміністративних чи соціально-культурних функцій та по частинах переносять свою вартість на результат власної діяльності – виготовлений продукт, на дану послугу або товар.

2. Важливим при веденні обліку основних засобів та складанні звітності є дослідження нормативно-правового регулювання.

Розглянувши діючі правові акти ми згрупували їх у 4 рівні:

- законодавчий;
- нормативний;
- методичний;
- організаційний.

3. Дослідження обліку основних засобів на підприємстві показало, що облік основних засобів на підприємстві ведеться на рахунку 10 «Основні засоби», який за своєю природою активний.

Бухгалтерський облік основних засобів повинен забезпечити правильне документальне оформлення та своєчасне відображення в облікових регістрах надходження основних засобів, їх переміщення всередині установи, вибуття з установи та надавати достатні дані для здійснення контролю за збереженням та правильним використанням кожного об'єкта основних засобів.

4. Підприємство створено з метою:

- ведення лісового господарства, охорони, захисту, раціонального використання та відтворення лісів;

- охорони, відтворення та раціонального використання державного мисливського фонду на території мисливських угідь, наданих у користування Підприємству.

Одним із основних напрямків діяльності Підприємства є виробництво продукції та товарів народного споживання, проведення лісозаготівельних та лісопильно-деревообробних робіт.

Провівши аналіз діяльності підприємства ми побачили, що підприємство є прибутковим, але прибуток в 2017 році становить 3604 тис. грн., що на 1156 тис. грн. менше минулорічного показника.

Показники рентабельності за останній рік погіршилися, а саме рентабельність продукції за останній рік зменшилася на 2,5% і склала в 2017 році 4,0%. Рентабельність активів за останній рік зменшилася на 7,0% і склала в 2017 році 7,0%, рентабельність власного капіталу за останній рік зменшилася на 9,5% і склала в 2017 році 22,9%.

Підсумовуючи дослідження зазначимо, що фінансовий стан підприємства є нестійким і потребує подальшого удосконалення, про що свідчить значення показників фінансової стійкості.

Провівши аналіз структури основних засобів можемо зробити наступні висновки про її динаміку. Найбільшу питому вагу в структурі основних засобів в 2016р займали будівлі на споруди –36,31%, а найменшу транспортні засоби – 12,32, але в 2017 році у зв'язку з придбанням нового транспорту питома вага транспортних засобів змінилася і займає – 34,78 % у структурі основних засобів, найменшу становлять в 2017 році інші основні засоби – 7,88 %.

Оцінку технічного стану основних засобів проведено за допомогою розрахунків коефіцієнт зносу, який характеризує рівень зношеності основних засобів та коефіцієнт придатності, який характеризує частку основних засобів, придатну для використання в процесі основної діяльності підприємства і встановили, що у динаміці спостерігається зростання коефіцієнту зносу на 0,02 за 2016-2017 роки , але значення є меншим ніж 0,5 , а це означає, що на досліджуваному підприємстві відбувається оновлення основних засобів. Але все ж таки коефіцієнт зносу, хоч і не значно, виріс і як наслідок коефіцієнт придатності знизився.

5. В ДП «Корюківське лісове господарство» застосовується журнальна форма ведення обліку (додаток 3). Сутність журнальної форми обліку полягає в узагальненні однорідних операцій в накопичувальних регістрах (журналах-ордерах), або в допоміжних відомостях і розроблюваних таблицях. В основу побудови журнально-ордерної форми обліку покладено кредитову ознаку, тобто в журналах-ордерах відображаються кредитові обороти за кожним синтетичним рахунком, а дебетові обороти наводяться в інших журналах-ордерах у міру накопичення в них кредитових оборотів.

Бухгалтерський облік здійснюється за допомогою бухгалтерії на чолі з головним бухгалтером.

Організація структури бухгалтерії лінійна, тобто всі працівники бухгалтерії підпорядковуються безпосередньо головному бухгалтеру.

Положення про облікову політику та організацію бухгалтерського обліку ДП «Корюківське лісове господарство» достатньо повно відображає основні засади організації бухгалтерського обліку та прийнятої на підприємстві облікової політики.

6. Аналіз сильних та слабких сторін ДП «Корюківський лісгосп» на ринку провели за допомогою SWOT- аналізу.

Отже, до сильних сторін ДП «Корюківський лісгосп» можна віднести незалежність від постачальників сировини, відносна стабільність ринків збуту продукції. На підприємстві працюють досвідчені спеціалісти, рівень кваліфікації яких відповідає займаним посадам, діє злагоджена система соціальної підтримки працівників підприємства.

Слабкими сторонами підприємства є відсутність служби маркетингу, незручне територіальне положення, старе обладнання, яке часто потребує ремонту, а це в свою чергу призводить до додаткових витрат, недостатність капіталу на оновлення основних фондів, недостатня забезпеченість транспортними дорогами, незадовільний стан лісовозних доріг або їх відсутність. Однією з найбільш слабких сторін підприємства слід визнати радіологічне забруднення лісів, що значно підриває довіру до якості.

Пропозиції щодо підвищення ефективності діяльності підприємства ґрунтуються на результатах аналізу його сильних і слабких сторін, а також враховують наявні резерви, які на сьогодні ще не використані. Реалії сьогодення диктують підприємству свої умови, і враховуючи наявність більш сильних конкурентів у цій галузі, підприємству слід проводити гнучку цінову, маркетингову політику та постійно вишукувати нові резерви підвищення ефективності діяльності.

Саме для того, щоб підприємство стало більш конкурентносроможним на ринку, потрібно підвищити якість продукції підприємства. Для цього ми запропонували такі шляхи підвищення якості продукції на ДП «Корюківське лісове господарство» :

1)придбання новинок техніки для обробки деревини;

2)вчасний ремонт та обслуговування верстатів та станків;

3)модернізація камери, де відбувається малювання та лакування виробів;

4)освоєння нових методів контролю якості продукції;

5)придбання нового станка для покаровки деревини(бо в даний момент операції із заготовками проводяться вручну за використання підручних засобів праці);

6)правильна організація виробничого процесу

Також на підприємстві є доцільним розглянути проблему використання відходів виробництва, що дасть можливість економити на витратах для їх утилізації, а також підприємство зможе повністю забезпечувати себе теплоенергією.

АНОТАЦІЯ

Бабко І.С. Організація обліку та аналіз наявності і руху основних засобів (на матеріалах ПАТ «Чернігівська кондитерська фабрика «Стріла»»).

Спеціальність 071 – Облік і оподаткування. – Чернігівський національний технологічний університет. – Чернігів, 2018.

Необоротні активи займають, як правило, основну питому вагу в загальній сумі власного капіталу підприємства. Від їх якості, вартості, технічного рівня, ефективності використання багато в чому залежить кінцеві результати діяльності підприємства: випуск послуг, їх собівартість, прибуток, рентабельність, стійкість фінансового становища.

Визначення поняття «основні засоби» у нормативно-правових актах України призводять до деяких невідповідностей щодо розуміння їх сутності, оскільки при встановленні критеріїв віднесення об’єкту до основних засобів перевага надається їх призначенню. В той же час норми податкового законодавства акцентують увагу на особливостях визнання об’єкту основних засобів активом, а саме у тому випадку, коли його застосування відбувається виключно для використання у господарській діяльності платника податку.

Проведення аналізу наявності і руху основних засобів є необхідним, оскільки дає змогу оцінити їх технічний стан і використання, розрахувати вплив забезпеченості основними засобами на зростання обсягів продукції, зниження собівартості і, як наслідок, збільшення прибутку від реалізації продукції.

За результатами проведеного дослідження розроблено заходи щодо удосконалення обліково – аналітичної роботи, а саме: доповнення Наказу про облікову політики елементами щодо переоцінки основних засобів; деталізація Робочого Плану рахунків у відповідності до отримуваної продукції; впровадження управлінського обліку; посилення внутрішнього контролю тощо.

Ключові слова: основні засоби, класифікація основних засобів, переоцінка, первісна вартість, ремонт основних засобів, амортизація, облікова політика, управлінський облік.